

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.8.2010
COM(2010) 428 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**întemeiat pe articolul 22 din Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie
2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de
confiscare**

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

întemeiat pe articolul 22 din Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare

1. INTRODUCERE

1.1. Istoricul dosarului

Decizia-cadru 2006/783/JAI aplică principiul recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor de confiscare pronunțate de o instanță competentă în materie penală în vederea facilitării aplicării acestor hotărâri de confiscare în alt stat membru decât statul în care au fost pronunțate. Decizia-cadru se aplică tuturor infracțiunilor în legătură cu care se pot pronunța hotărâri de confiscare. Au fost eliminate verificările privind dubla incriminare în legătură cu cele 32 de categorii de infracțiuni enumerate în decizia-cadru.

1.2. Notificări trimise de statele membre

Până la sfârșitul lunii februarie 2010, Comisia primise notificări privind legislațiile naționale de transpunere a dispozițiilor deciziei-cadru din partea a 13 state membre, și anume: **AT, CZ, DE, DK, FI, IE, HU, LV, NL, PL, PT, RO și SI**. IE nu a anexat legea de transpunere la notificarea transmisă. HU și DE nu au trimis decât o notificare neoficială.

Șapte state membre (**BE, CY, EL, ES, FR, IT și LT**) au informat Comisia cu privire la procesul de pregătire a legislației relevante la nivel național. Cu toate acestea, niciunul din aceste state membre nu a adoptat legislația și nu a notificat Comisia înainte de sfârșitul lunii februarie 2010.

Majoritatea statelor membre care au transmis Comisiei o notificare transpuseseră corect decizia-cadru, cu excepția articolului 8 privind motivele de refuz. Majoritatea statelor membre au inclus motive suplimentare de refuz care nu au fost prevăzute în decizia-cadru. Acest lucru limitează în mod semnificativ domeniul de aplicare al deciziei-cadru și nu este conform dispozițiilor acesteia. Câteva state membre nu au transpus decizia-cadru decât parțial.

Nu s-a primit nicio notificare și nicio informație privind procesul de transpunere din partea următoarelor 7 state membre: **BG, EE, LU, MT, SE, SK și UK**.

1.3. Metodă și criterii de evaluare

Articolul 22 din decizia-cadru prevede întocmirea de către Comisie a unui raport privind măsurile adoptate de către statele membre pentru a se conforma acestui instrument până la 24 noiembrie 2008. Raportul a fost întocmit de Comisie în timp util pentru a permite Consiliului să evalueze, până la 24 noiembrie 2009, măsura în care statele membre au întreprins acțiunile necesare pentru a se conforma deciziei-cadru. Întârzierea în pregătirea acestui raport este cauzată de numărul scăzut de notificări primite (numai două notificări) până la expirarea termenului inițial stabilit prin decizia-cadru.

Prin natura lor, deciziile-cadru sunt obligatorii pentru statele membre în ceea ce privește rezultatele ce trebuie obținute, dar permit autorităților naționale alegerea formei și a metodelor de transpunere. Indiferent de forma aleasă, trebuie respectate principiile clarității, securității juridice și eficacității. Deciziile-cadru nu au un efect direct. Cu toate acestea, principiul interpretării conforme este obligatoriu în legătură cu deciziile-cadru adoptate în temeiul titlului VI din Tratatul privind Uniunea Europeană¹.

2. EVALUARE

Aspecte generale privind transpunerea

Fiecare stat membru a ales o metodă diferită de transpunere a deciziei-cadru în legislația națională.

AT a transpus decizia-cadru prin Legea federală privind cooperarea judiciară în materie penală cu statele membre ale UE. Această lege conține, de asemenea, transpunerea unei alte decizii-cadru privind cooperarea în materie penală. Transpunerea cuprinde cele mai importante elemente ale deciziei-cadru, însă există și câteva omisiuni.

CZ a adus modificări Codului de Procedură Penală. Transpunerea este foarte amănunțită și include toate dispozițiile importante ale deciziei-cadru.

DE a transpus decizia-cadru prin modificarea și prin completarea Legii federale privind asistența juridică internațională în materie penală. Dat fiind că nu există o versiune consolidată a dispozițiilor de modificare, este uneori dificil de apreciat în ce măsură transpunerea este completă și corectă. Se pare că unele din principiile esențiale ale deciziei-cadru (cum ar fi principiul contactului direct) nu au fost transpuse în mod corespunzător.

DK – Legea daneză de transpunere a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2005, și anume cu aproape doi ani înainte de adoptarea, ca atare, a deciziei-cadru de către Consiliu. Legea daneză conține dispoziții privind cele mai importante elemente ale recunoașterii hotărârilor de confiscare, însă lipsesc alte elemente, mai puțin importante.

FI – Legea finlandeză de transpunere este foarte sumară. O caracteristică specifică a acestei legi este faptul că, în secțiunea 1, include o dispoziție generală care prevede că dispozițiile de natură legislativă din decizia-cadru au forță de lege, cu excepția cazului în care legea de transpunere prevede contrariul. O astfel de dispoziție poate duce la confuzie și la incertitudine juridică în rândul practicienilor deoarece aceștia trebuie să fie familiarizați cu decizia-cadru și să o aplice direct. Legea finlandeză de transpunere se concentrează numai pe câteva aspecte, precum căile de atac împotriva unei decizii privind recunoașterea hotărârii de confiscare. În ceea ce privește majoritatea celorlalte dispoziții, legislația de transpunere face trimitere către dispoziția generală. Prin urmare, gradul de transpunere este destul de dificil de evaluat. Având în vedere dispoziția generală, transpunerea FI poate fi considerată satisfăcătoare din punct de vedere formal. Cu toate acestea, din motive de claritate a prezentului raport, atunci când legea de transpunere nu conține dispoziții specifice privind anumite elemente, prezentul raport indică faptul că elementele respective nu au fost transpuse de FI.

¹ Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 16 iunie 2005, Cauza C-105/03, *Pupino*, (JO L 292, 15.11.2006, p. 2).

IE nu a anexat legea de transpunere la notificarea transmisă. Transpunerea s-a realizat prin Legea privind asistența reciprocă în materie de justiție penală din 2008. În mare parte, textul legii de transpunere nu corespunde deciziei-cadru, iar numeroase dispoziții și principii de bază importante privind recunoașterea reciprocă au fost omise. De exemplu, legea nu cuprinde principiile contactului direct și ale recunoașterii hotărârilor fără nicio altă formalitate, eliminarea verificărilor privind dubla incriminare în cazul a 32 de infracțiuni, motivele de refuz, motivele de amânare sau dreptul de a exercita căi de atac. Cu toate acestea, legea include alte aspecte care nu sunt prevăzute în decizia-cadru, cum ar fi dobânda pentru sumele neplătite, procedurile de valorificare a bunurilor confiscate sau interzicerea pedepselor privative de libertate în caz de incapacitate de plată.

HU a transpus decizia-cadru printr-o lege privind cooperarea în materie penală cu statele membre ale Uniunii Europene. Transpunerea este satisfăcătoare.

LV a adus modificări dreptului leton de procedură penală. Transpunerea LV este numai parțială, deoarece sunt omise unele elemente ale deciziei-cadru.

NL a transpus decizia-cadru prin modificarea Legii privind recunoașterea reciprocă și executarea sancțiunilor penale. Transpunerea cuprinde toate elementele importante ale deciziei-cadru și este, prin urmare, satisfăcătoare.

PL a modificat Codul de procedură penală prin introducerea unui capitol privind recunoașterea reciprocă a hotărârilor de confiscare. Transpunerea conține elementele cele mai importante.

PT a adoptat o lege specială care transpune numai această decizie-cadru și nu a combinat-o cu alte decizii-cadru privind recunoașterea reciprocă. Legea este foarte detaliată, urmărește structura deciziei-cadru și transpune toate elementele importante ale acesteia. Prin urmare, transpunerea este foarte satisfăcătoare.

RO a modificat Legea privind cooperarea judiciară internațională în materie penală. Transpunerea RO este foarte detaliată, conținând toate dispozițiile importante ale deciziei-cadru, și este, prin urmare, satisfăcătoare.

SI a transpus decizia-cadru printr-o lege privind cooperarea judiciară în materie penală cu statele membre ale UE. Legislația transpune toate instrumentele de recunoaștere reciprocă. Secțiunea generală conține principii generale, cum ar fi principiul recunoașterii reciproce, și este urmată de capitole individuale privind recunoașterea reciprocă a diferitelor forme de decizii. Secțiunea privind recunoașterea reciprocă a hotărârilor de confiscare transpune toate dispozițiile importante ale deciziei-cadru.

Articolul 1 - Obiectivul

Articolul 1 alineatul (1) stabilește obiectivul global al deciziei-cadru și nu este necesar să fie transpus, atunci când contextul legii de transpunere definește suficient de clar obiectivul actului legislativ.

AT, FI, NL, CZ și PT au inclus obiectivul general în legile lor naționale de transpunere. Alte state membre (IE, LV, PL, RO, SI, DE, DK și HU) nu au inclus acest paragraf.

Articolul 1 alineatul (2) prevede că decizia-cadru nu are ca efect modificarea obligației de a respecta drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale consacrate la articolul 6 din tratat, nici a oricăror obligații care revin autorităților judecătorești în această privință.

Această dispoziție reflectă o obligație generală a tuturor statelor membre și, prin urmare, transpunerea acesteia ar putea fi redundantă. Statelor membre le este în mod clar permis să stipuleze această obligație în legile lor de transpunere.

Majoritatea statelor membre consideră că acest articol nu necesită transpunere. Unele state membre (AT, FI) au transpus această obligație drept un motiv suplimentar de refuz.

Articolul 2 - Definiții

Articolul 2 definește termeni precum: „stat emitent” și „stat executant”, „hotărâre de confiscare”, „bun”, „produs”, „instrument” și „bunuri culturale”. Transpunerea deciziilor-cadru presupune o anumită marjă discreționară în ceea ce privește necesitatea de a transpune toate definițiile în legea națională. Cu toate acestea, statele membre trebuie să se asigure că transpunerea lor națională nu aduce atingere obiectivelor deciziei-cadru. Lipsa totală a anumitor definiții poate duce la incertitudine; de exemplu, definiția „hotărârilor de confiscare” trebuie transpusă pentru a asigura posibilitatea de recunoaștere a deciziei străine indiferent de denumirea instrumentului respectiv în statul membru emitent, dat fiind că terminologia în domeniu variază foarte mult de la un stat membru la altul.

AT a precizat că a transpus definițiile, însă nu a anexat părțile relevante din lege. Secțiunea relevantă din legea austriacă include numai o definiție parțială a „hotărârii de confiscare”, deoarece nu menționează că aceasta este o hotărâre definitivă pronunțată de o instanță. PL a precizat că a transpus definițiile, însă legea de referință (care nu a fost anexată la notificare) nu conține nicio definiție.

AT, NL, PT și RO au inclus toți termenii. Unele state membre (IE, SI, DK, CZ și HU) au transpus numai unele definiții, de exemplu definiția „hotărârii de confiscare”. Alte state membre (LV, FI, DE și PL) nu au transpus nicio definiție în legea națională, ceea ce poate duce la incertitudine cu privire la domeniul de aplicare al instrumentului legislativ.

Articolul 3 - Stabilirea autorităților competente

Acest articol prevede că statele membre au obligația să notifice Secretariatului General al Consiliului și Comisiei autoritățile naționale competente în sensul deciziei-cadru. Fiecare stat membru poate desemna una sau mai multe autorități centrale responsabile cu transmiterea și primirea pe cale administrativă a hotărârilor și sprijinirea autorităților competente, dacă acest lucru este necesar datorită organizării sistemului său intern.

În unele state membre, autoritățile competente pentru emiterea sau executarea hotărârilor sunt instanțele naționale (AT, CZ, IE, HU, LV, PL, PT, SI și RO) sau parchetele care dețin competența teritorială. În alte state membre, autoritatea centrală este desemnată ca autoritate emitentă sau executantă, astfel cum este cazul în FI (Centrul de înregistrări juridice), în DK (Ministerul Justiției) și în NL (Procurorul General din Leeuwarden).

Pentru transmiterea documentelor, în CZ, IE, LV, PL și SI este desemnată o autoritate centrală (Ministerul Justiției). RO a desemnat Ministerul Justiției drept autoritatea centrală responsabilă de acordarea asistenței și de transmiterea documentelor în cazurile în care nu este posibil contactul direct. Legea de transpunere din LV desemnează instanțele ca autorități

competente, însă acordă totodată un rol important Ministerului Justiției, care stabilește dacă există motive de refuz înainte de a decide să transmită instanțelor cererea de executare a hotărârii de confiscare. IE atribuie, de asemenea, un rol important autorității centrale, care decide dacă va transmite sau nu Înaltei Curți cererea de confiscare primită de la un alt stat membru. O astfel de dispoziție nu respectă principiul contactului direct între autoritățile competente și rolul pur administrativ al autorităților centrale, astfel cum este prevăzut la articolul 3.

Articolul 4 – Transmiterea hotărârii de confiscare

În temeiul acestui articol, hotărârea în cauză, însoțită de un certificat, poate fi transmisă autorității competente din statul membru în care persoana fizică sau juridică împotriva căreia a fost emisă hotărârea de confiscare privind o sumă de bani posedă bunuri sau venituri. În cazul unei hotărâri de confiscare privind bunuri specifice, hotărârea poate fi transmisă autorității competente a statului membru în care se găsesc bunurile respective. Acest articol consacră principiul contactului direct între autoritățile competente. În cazul în care autoritatea nu are competența de a recunoaște hotărârea de confiscare, aceasta transmite hotărârea, din oficiu, autorității competente.

CZ, HU, PL, PT, RO, SI și NL au transpus toate elementele prevăzute la articolul 4 în legislațiile naționale de transpunere. AT, DK, LV au transpus numai parțial această dispoziție. FI nu a transpus acest articol deoarece a transpus o dispoziție generală conform căreia dispozițiile de natură legislativă din decizia-cadru au forță de lege (a se vedea aspectele generale ale transpunerii). IE și DE nu au transpus acest articol.

Principiul **contactului direct** a fost transpus de NL și DK, în care autoritatea centrală joacă, în același timp, rolul de autoritatea competentă emitentă și executantă, care comunică direct cu o altă autoritatea competentă a statului. Acest principiu a fost transpus, de asemenea, de AT, CZ, PL, PT, RO și SI. AT și SI prevăd contactul direct între autoritățile competente, însă, înainte de a transmite cererea unui alt stat membru, instanța emitentă are obligația de a acorda parchetului posibilitatea de a formula un aviz, iar persoanelor în cauză posibilitatea de a prezenta observații.

LV nu a transpus principiul contactului direct deoarece Ministerul Justiției este nu numai autoritatea care transmite și primește hotărâri de confiscare, ci și autoritatea care decide dacă hotărârea de confiscare va fi transmisă autorităților competente și dacă există motive de refuz. IE nu a transpus principiul contactului direct deoarece instanța competentă trimite hotărârea de confiscare Procurorului general, care decide dacă hotărârea de confiscare va fi trimisă autorității centrale pentru ca aceasta să o transmită unui alt stat membru. DE nu a transpus acest principiu în legislația națională.

Articolul 5 – Transmiterea unei hotărâri de confiscare către unul sau mai multe state executante

Ca regulă generală, o hotărâre de confiscare poate fi transmisă numai către un singur stat executant o dată. La articolul 5 alineatele (2) și (3) se prevăd excepții de la această regulă dacă diferite bunuri se găsesc în state executante diferite, dacă confiscarea implică inițierea unei acțiuni în mai multe state executante sau dacă un bun specific se află în unul din cele două sau mai multe state executante indicate. În ceea ce privește o hotărâre de confiscare referitoare la o sumă de bani, aceasta poate să fie transmisă simultan mai multor state

executante dacă bunul în cauză nu a făcut obiectul unei măsuri de înghețare sau dacă este probabil ca valoarea bunului să nu fie suficientă pentru executarea sumei respective.

AT, CZ, HU, NL, PL, PT, SI și RO au transpus acest articol integral.

LV și DE au transpus acest articol parțial. DK a menționat că această dispoziție nu necesită transpunere. FI și IE nu au transpus acest articol.

Articolul 6 – Infrațiuni

Acest articol include o listă de infracțiuni care determină recunoașterea și executarea hotărârilor, fără verificarea dublei incriminări în cazul în care aceste infracțiuni se sancționează în statul emitent cu o pedeapsă privativă de libertate, iar maximul pedepsei este de cel puțin trei ani. Toate celelalte infracțiuni pot face obiectul unei asemenea verificări de către statul membru executant. Lista cuprinde 32 de infracțiuni care sunt enumerate, de asemenea, în alte decizii-cadru. Încadrarea juridică a infracțiunilor ține de competența exclusivă a statului membru emitent.

CZ, DK, LV, PT, RO și SI au transpus această dispoziție cu respectarea deplină a deciziei-cadru. Aceste state membre au inclus lista de infracțiuni direct în legea de transpunere. AT, HU, NL, DE și PL au precizat că au transpus lista de infracțiuni, însă nu au anexat actul legislativ relevant la notificare. Prin urmare, nu se poate evalua transpunerea efectuată de aceste țări. FI nu a transpus această dispoziție, însă a stabilit o dispoziție generală privind „aplicarea directă” a deciziei-cadru (a se vedea comentariul general). IE nu a transpus această dispoziție și, în conformitate cu legislația actuală, nu recunoaște nicio hotărâre de confiscare pentru o infracțiune care nu este calificată drept infracțiune în IE, ceea ce nu este în concordanță cu articolul 6 din decizia-cadru.

Articolul 7 - Recunoașterea și executarea

În conformitate cu articolul 7, o hotărâre de confiscare este recunoscută fără a fi necesară nicio altă formalitate și se iau fără întârziere toate măsurile necesare executării acesteia. Legile de transpunere care prevăd că autoritatea competentă are obligația de a convoca o ședință de judecată în toate cazurile nu respectă articolul 7 deoarece ședința de judecată reprezintă, de obicei, o formalitate importantă.

CZ, PL, RO, SI au transpus această dispoziție, însă au prevăzut obligația de a convoca o ședință de judecată publică în toate cazurile. Dat fiind că o formalitate de acest tip are un caracter general în statul executant, o astfel de ședință de judecată nu este pe deplin conformă cu decizia-cadru.

Actul de transpunere din FI prevede posibilitatea de a convoca o ședință de judecată publică atunci când ar putea fi invocate unele motive de refuz. O astfel de dispoziție pare să fie conformă cu decizia-cadru, deoarece decizia de a convoca o ședință de judecată se ia de la caz la caz, dacă autoritatea executantă consideră că s-ar putea aplica un motiv de refuz care ar necesita audierea părților.

LV a transpus această dispoziție prin instituirea unei proceduri scrise pentru recunoașterea hotărârilor de confiscare.

AT prevede posibilitatea ca persoana în cauză să prezinte observații cu privire la condițiile de executare în măsura în care aceasta poate fi citată pe teritoriul austriac.

DK, HU, NL și PT au transpus această dispoziție fără a menționa nicio procedură specifică în vederea recunoașterii (și anume, fără a preciza dacă este obligatorie sau posibilă convocarea unei ședințe de judecată publică este posibilă sau dacă nu se prevede această posibilitate).

DE solicită autorității competente (parchetului care deține competența teritorială) să acorde persoanei condamnate, precum și oricărei alte părți implicate, posibilitatea de a formula observații. Legea prevede, de asemenea, posibilitatea ca o instanță să intervină, la cererea autorității competente care nu este astfel în măsură să întreprindă toate acțiunile necesare pentru executarea hotărârii de confiscare, astfel cum se prevede la articolul 7.

IE a transpus parțial această dispoziție, însă legea de transpunere nu prevede că recunoașterea și executarea unei hotărâri de confiscare trebuie să aibă loc fără nicio altă formalitate.

În general, statele membre nu au prevăzut niciun termen de executare.

Următoarele state membre au făcut o declarație în conformitate cu articolul 7 alineatul (5) din decizia-cadru: AT, LU, PL, SI nu vor recunoaște și nu vor executa hotărâri de confiscare atunci când confiscarea a fost pronunțată în temeiul competențelor de confiscare extinse prevăzute în legea statului emitent [articolul 2 litera (d) punctul (iv)]. PL a inclus această restricție direct în textul legii de transpunere.

Articolul 8 - Motive de nerecunoaștere și neexecutare

Articolul 8 prevede o serie de motive în temeiul cărora poate fi refuzată recunoașterea sau executarea. Toate motivele prezentate în acest articol sunt facultative pentru statele membre, care pot decide să le transpună sau nu, precum și să impună condiții mai stricte de aplicare a acestora decât cele prevăzute prin această dispoziție². În cazul în care motivele de refuz sunt transpuse, legea națională ar trebui să prevadă caracterul facultativ al acestora pentru autoritatea competentă („Autoritatea competentă din statul executant *poate* refuza ...”). Dat fiind că aceste motive reprezintă o derogare de la principiul general al recunoașterii reciproce, lista de motive este exhaustivă și, prin urmare, statele membre nu pot include niciun alt motiv de refuz în legislația lor de transpunere.

Statele membre au transpus următoarele motive de refuz:

- nu există un certificat, acesta este incomplet sau nu corespunde, în mod evident, hotărârii (transpus cu titlu facultativ de: DE, PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DK, LV, NL; transpus cu titlu parțial obligatoriu, parțial facultativ de HU);
- principiul *ne bis in idem* (transpus cu titlu facultativ de: PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DE, HU, LV, NL, SI; transpus cu titlu parțial obligatoriu, parțial facultativ de DK);
- principiul dublei incriminări (transpus cu titlu facultativ de: PL, DK; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DE, HU, NL, RO, LV și SI);
- imunitatea (transpus cu titlu facultativ de: PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DK, HU, LV, NL și SI);

² Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene, 6 octombrie 2009, cauza C-123/08, *Wolzenburg*, IO C 116 din 9.5.2008, p.18.

- drepturile oricărei părți interesate (transpus cu titlu facultativ de: PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DK, NL și SI; nu a fost transpus de HU, LV);
- procedură *in absentia* fără reprezentarea unui avocat (transpus cu titlu facultativ de: PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, DE, DK, HU, LV, NL și SI);
- principiul teritorialității (transpus cu titlu facultativ de: CZ, HU, NL, PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, SI; transpus cu titlu parțial obligatoriu, parțial facultativ de DE și DK; nu a fost transpus de LV);
- confiscare ca urmare a aplicării competențelor de confiscare extinse (transpus cu titlu facultativ de: DK, NL, transpus cu titlu obligatoriu de: AT, CZ, PL; nu a fost transpus de HU, RO, SI, LV);
- termenul de executare este prescris (transpus cu titlu facultativ de: DE, DK, PL, PT și RO; transpus cu titlu obligatoriu de: AT, LV, NL și SI);
- FI nu a transpus niciun motiv de refuz prevăzut în decizia-cadru, însă a prevăzut o dispoziție generală conform căreia dispozițiile de natură legislativă din decizia-cadru au forță de lege.
- IE nu a transpus niciun motiv de refuz prevăzut în decizia-cadru.

Motive suplimentare stabilite de statele membre:

- **AT** a adăugat următoarele motive de refuz, cu titlu obligatoriu: persoana în cauză a beneficiat de amnistie sau de grațiere; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea drepturilor fundamentale consacrate la articolul 6 din TUE; încadrarea juridică a infracțiunii este în mod vădit greșită sau persoana în cauză face dovada faptului că hotărârea de confiscare a fost deja executată.
- **CZ** a inclus mai multe motive suplimentare, cu titlul obligatoriu: bunurile nu sunt pasibile de confiscare în temeiul altor legislații; bunurile au fost deja confiscate, au dispărut sau nu pot fi găsite; hotărârea a fost deja executată într-un alt stat; persoana în cauză a beneficiat de amnistie sau de grațiere, iar executarea ar contraveni principiilor esențiale consacrate în constituția cehă.
- **DE** a adăugat două motive de refuz suplimentare cu titlu opțional, și anume cazul în care bunurile fac obiectul unei hotărâri de confiscare sau al unui ordin de sechestru pronunțate în Germania și cazul în care bunurile respective fac obiectul unor măsuri de confiscare sau de sechestru într-un al treilea stat membru, cu condiția ca, în ambele cazuri, prevalența celeilalte măsuri să fie în interesul public (în decizia-cadru este prevăzut numai primul caz, la articolul 10 fiind stipulat că în astfel de situații autoritatea competentă poate amâna executarea măsurii de confiscare, însă nu o poate refuza).
- **DK** a inclus următoarele motive, cu titlul obligatoriu: persoana în cauză a fost grațiată, în DK, pentru faptele comise; există motive pentru a se considera că hotărârea a fost emisă în scopul urmăririi judecătorești sau aplicării de pedepse față de o persoană din motive legate de sex, rasă, religie, origine etnică, cetățenie, limbă, opinii politice sau orientare sexuală.

- **FI** a adăugat un motiv cu titlu obligatoriu: cazul în care există un motiv întemeiat pentru a presupune că în cadrul procedurii s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și că executarea nu ar fi justificată;
- **HU** a menționat următoarele motive cu titlu obligatoriu: infracțiunea pe care se întemeiază hotărârea este de competența HU [articolele (3) și (4) din Codul penal]; infracțiunea face obiectul unei măsuri de amnistie, în conformitate cu legislația HU.
- **LV** a adăugat ca motive cu titlu obligatoriu următoarele patru situații: este imposibil ca hotărârea să fie executată în LV; persoana în cauză nu a atins vârsta minimă a răspunderii penale; există motive pentru a considera că pedeapsa a fost impusă din motive legate de rasă, apartenență religioasă, origine etnică, sex sau opinii politice și că hotărârea ar contraveni principiilor fundamentale consacrate în sistemul judiciar leton.
- Printre motivele cu titlu facultativ prevăzute de **PL** se numără: autorul infracțiunii nu se află sub jurisdicția autorităților poloneze; infracțiunea face obiectul unei amnistii.
- **RO** a inclus un motiv suplimentar, cu titlu facultativ: executarea hotărârilor de confiscare ar aduce atingere principiilor constituționale.
- **SI** a adăugat următoarele motive, cu titlul obligatoriu: bunurile fac parte din patrimoniul cultural al SI; persoana în cauză a beneficiat de amnistie sau de grațiere; confiscarea este impusă printr-o hotărâre care, în temeiul dreptului sloven, nu poate fi pronunțată în materie penală; există motive obiective pentru a considera că hotărârea a fost pronunțată din motive legate de rasă, sex, opinii politice sau religioase;
- **PT** și **IE** sunt singurele state membre care nu au inclus niciun motiv suplimentar de refuz.

Numeroasele motive suplimentare de refuz stabilite de statele membre arată clar că transpunerea articolului 8 este foarte nesatisfăcătoare. Statele membre trebuie să se conformeze deciziei-cadru prin stabilirea exclusivă a motivelor de refuz prevăzute în decizia-cadru. Toate motivele suplimentare limitează în mod semnificativ domeniul de aplicare al principiului recunoașterii reciproce și, prin urmare, nu sunt conforme cu scopul, spiritul și litera deciziei-cadru.

Articolul 9 – Căile de atac în statul executant împotriva recunoașterii și executării

Acest articol prevede obligația statului executant de a lua măsurile necesare pentru a garanta că părțile interesate pot exercita căi de atac împotriva hotărârii de recunoaștere și de executare a unei hotărâri de confiscare. Condițiile de introducere a unei acțiuni nu pot fi mai puțin favorabile decât cele care se aplică unor acțiuni similare de natură pur internă. Articolul 9 alineatul (2) limitează posibilitatea statului executant de a reexamina hotărârea deoarece temeiurile de fond care au condus la pronunțarea hotărârii de confiscare nu pot fi contestate decât în fața unei instanțe din statul emitent.

Majoritatea statelor membre (AT, CZ, DK, FI, HU, LV, NL, PL, PT și SI) au transpus corect prima parte din acest articol. Cu toate acestea, unele state membre (AT, DK, LV, NL și PL) nu au inclus articolul 9 alineatul (2) în legislația lor. Numai CZ, FI, HU, PT, SI au transpus această dispoziție cu respectarea deplină a deciziei-cadru. RO a transpus dreptul oricărei părți interesate de a exercita căi de atac ca „drept la despăgubiri” și nu a transpus articolul 9 alineatul (2). DE și IE nu au transpus articolul 9.

Articolul 10 – Amânarea executării

Dat fiind că motivele de amânare reprezintă excepții de la principiul executării imediate, acestea nu ar trebui extinse la alte cazuri decât cele prevăzute în decizia-cadru.

Majoritatea statelor membre (AT, CZ, DE, DK, LV, NL, PL, PT, RO și SI) au transpus corect toate motivele de amânare sau o parte din acestea și nu au inclus alte motive suplimentare. FI și IE nu au transpus niciun motiv de amânare.

HU a inclus următoarele motive suplimentare de amânare: lipsa certificatului; bunurile fac parte din patrimoniul cultural; capacitatea persoanei în cauză de a dovedi că hotărârea a fost deja executată. O astfel de transpunere nu este pe deplin conformă cu decizia-cadru.

Articolul 11 – Hotărâri multiple de confiscare

Acest articol stabilește criteriile pe care autoritatea executantă competentă le va lua în considerare atunci când se va pronunța cu privire la două sau mai multe hotărâri de confiscare primite simultan.

AT, CZ, HU, LV, NL, PT, RO, SI au transpus acest articol. DE, DK, FI, IE, PL nu au transpus acest articol.

Articolul 12 – Legislația care reglementează executarea

În conformitate cu articolul 12, executarea hotărârii de confiscare este reglementată de legislația statului executant. În cazurile în care confiscarea a fost deja executată integral sau parțial, suma astfel recuperată este dedusă integral din suma care trebuie confiscată în statul executant.

În conformitate cu articolul 12 alineatul (3), o hotărâre de confiscare emisă împotriva unei persoane juridice este executată chiar dacă statul executant nu recunoaște principiul răspunderii penale a persoanelor juridice.

Articolul 12 alineatul (4) prevede că nu se pot aplica măsuri alternative care s-ar substitui hotărârii de confiscare, cu excepția cazului în care statul emitent și-a exprimat acordul în acest sens.

AT și NL au transpus acest articol integral, în timp ce alte state membre (CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LV, PL, PT, RO și SI) nu l-au transpus decât parțial. Transpunerea parțială a acestui articol a fost determinată, în special, de faptul că alineatul (3), referitor la persoanele juridice, nu a fost transpus. Unele state membre au invocat legislația națională în această privință (AT, NL, PL), iar altele nu au transpus această dispoziție sau nu au anexat legislația relevantă (DK, IE, FI, PT, RO, SI). Legislația națională cehă nu recunoaște răspunderea penală a persoanelor juridice și, prin urmare, nu este conformă cu acest articol. Cu toate acestea, dreptul ceh permite parțial recunoașterea și executarea hotărârilor de confiscare împotriva persoanelor juridice. CZ a anunțat că pregătește, în prezent, un nou text legislativ care va introduce conceptul de răspundere administrativă a persoanelor juridice în dreptul ceh.

Articolul 13 – Amnistia, grațierea și revizuirea hotărârii de confiscare

În temeiul acestui articol, amnistia și grațierea pot fi acordate atât de statul emitent, cât și de statul executant, însă numai statul emitent poate hotărî asupra unei cereri de revizuire a hotărârii de confiscare.

Statele membre au ales diverse metode de transpunere a acestui articol. PT și RO au preluat formularea textului din decizia-cadru. Unele state membre au făcut referire numai la situația în care grațierea sau amnistia sunt acordate în conformitate cu dreptul lor național (DK, NL, HU, SI). LV a prevăzut situația în care hotărârile de amnistiare și de grațiere adoptate în statul membru emitent sunt obligatorii pentru LV. AT, CZ, DK, HU și SI au transpus dispoziția privind amnistia și grațierea drept un motiv de refuz cu titlu obligatoriu, iar PL drept un motiv de refuz cu titlu facultativ. În ceea ce privește reexaminarea, AT, CZ, NL, PT au declarat că această dispoziție nu necesită transpunere.

DE, FI și IE nu au transpus acest articol.

Articolul 14 - Consecințele transmiterii hotărârilor de confiscare

Acest articol prevede că transmiterea unei hotărâri de confiscare nu limitează dreptul statului emitent de a executa el însuși hotărârea de confiscare. Acest lucru trebuie însă reconciliat cu obligația de a evita riscul de a depăși suma maximă specificată în hotărârea de confiscare

AT, CZ, LV, NL, RO, SI au transpus acest articol integral, în timp ce HU, PL și PT l-au transpus numai parțial.

DK a menționat că această dispoziție nu necesită transpunere în dreptul său național. DE, FI și IE nu au transpus această dispoziție.

Articolul 15 – Încetarea executării

Acest articol prevede obligația de a informa autoritatea competentă a statului executant cu privire la orice decizie sau măsură în urma căreia hotărârea nu mai este executorie sau hotărârea este retrasă de la statul executant din orice alt motiv. În urma acestei informări, statul executant are obligația de a înceta executarea hotărârii.

AT, CZ, DK, HU, LV, NL, PL, PT, SI și RO au transpus această dispoziție integral. DE, FI și IE nu au transpus acest articol.

Articolul 16 – Utilizarea bunurilor confiscate

Acest articol stabilește norme privind utilizarea sumelor de bani sau a altor bunuri obținute în urma executării hotărârii de confiscare. Aceste norme se aplică cu excepția cazului în care se convine altfel între statul emitent și statul executant.

Acest articol a fost transpus de AT, CZ, DK, HU, NL, PL, PT, RO și SI și a fost transpus parțial de DE.

LV a prevăzut posibilitatea ca Ministerul Justiției să hotărască în ceea ce privește o cerere formulată de statul emitent cu privire la distribuția banilor în conformitate cu decizia-cadru. Cu toate acestea, Ministerul Justiției din Letonia nu are obligația de a proceda astfel. FI și IE nu au transpus această dispoziție.

Articolul 17 - Informarea privind executarea hotărârii

Conform acestui articol, autoritatea competentă a statului executant informează fără întârziere autoritatea competentă a statului emitent cu privire la deciziile luate în ceea ce privește recunoașterea sau executarea unei hotărâri.

AT, CZ, DK, HU, LV, NL, PL, PT, RO și SI au transpus acest articol.

DE, FI și IE nu au transpus această dispoziție.

Articolul 18 – Rambursarea

Această dispoziție stabilește regula potrivit căreia statul emitent rambursează statului executant sumele plătite părților interesate cu titlu de despăgubiri pentru executarea unei hotărâri de confiscare. CZ, DK, PL, PT și RO au transpus această dispoziție. FI face trimitere, în legea națională, la articolul relevant din decizia-cadru. AT, DE, IE, HU, LV, NL și SI nu au transpus această dispoziție.

Articolul 19 – Limbi

Articolul 19 prevede că certificatul trebuie tradus în limba oficială sau într-una dintre limbile oficiale ale statului executant. Totuși, orice stat membru poate declara în orice moment că va accepta traducerea într-o altă limbă oficială sau în mai multe alte limbi oficiale.

Majoritatea statelor membre solicită traducerea în limba lor oficială (AT, CZ, DK, IE, HU, LV, PL, PT și RO). Alte state membre acceptă în plus și versiunea în limba engleză (NL, SI). FI acceptă certificate în limbile finlandeză, suedeză sau engleză și în alte limbi, dacă nu există impedimente în ceea ce privește aprobarea certificatului.

Articolul 20 – Cheltuieli

Acest articol prevede că statele membre nu pot pretinde unul altuia rambursarea cheltuielilor care decurg din aplicarea acestei decizii-cadru. AT, CZ, NL, PL, PT și SI au transpus acest articol. DE, IE, HU, LV și RO nu l-au transpus. FI face trimitere, în legea națională, la articolul relevant din decizia-cadru. DK a declarat că această dispoziție nu necesită transpunere.

3. CONCLUZII

Gradul de transpunere a Deciziei-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 8 octombrie 2006 în legislațiile naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene este în mod clar nesatisfăcătoare. Numai 13 state membre au transpus decizia-cadru și au transmis Comisiei o notificare (cel puțin informală) până la sfârșitul lunii februarie 2010, la cincisprezece luni după expirarea termenului prevăzut în decizia-cadru.

În general, dispozițiile naționale de transpunere primite din partea celor treisprezece state membre sunt satisfăcătoare și pot fi considerate conforme cu decizia-cadru, în special în ceea ce privește chestiunile cele mai importante, cum ar fi eliminarea verificărilor privind dubla incriminare și recunoașterea hotărârilor fără nicio altă formalitate. Din păcate, analiza motivelor de refuzare a recunoașterii arată că aproape toate statele membre au inclus în legislația națională mai multe motive suplimentare. Această practică nu este conformă cu decizia-cadru.

Comisia invită toate statele membre să analizeze acest raport, pe baza căruia să transmită Comisiei și Secretariatului Consiliului orice alte informații relevante, astfel încât să își îndeplinească obligațiile ce le revin în temeiul articolului 22 din decizia-cadru. În plus, Comisia încurajează statele membre care au precizat că pregătesc legislația relevantă să adopte și să notifice cât mai repede aceste măsuri naționale.

Transpunerea parțială și incompletă a acestui instrument de către statele membre reprezintă un obstacol semnificativ în calea aplicării depline și efective a principiului recunoașterii reciproce în Uniunea Europeană. Aceasta limitează rolul autorităților judiciare de a combate criminalitatea financiară, privându-i pe autorii infracțiunilor de beneficiile financiare pe care le-au obținut din comportamentul lor infracțional. Comisia cere imperativ tuturor statelor membre care nu au acționat încă în acest sens să ia rapid toate măsurile necesare în vederea transunerii cât mai complete a deciziei-cadru. În plus, Comisia invită statele membre care au transpus incorect decizia-cadru, de exemplu prin includerea unor motive suplimentare de refuz, să își revizuiască și să își alinieze legislația națională de transpunere la dispozițiile deciziei-cadru. Pe baza reacțiilor la prezentul raport, Comisia va reflecta asupra necesității de a revizui această decizie-cadru în temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona.